

UMÍ JEŠTĚ NĚKDO SÁZET INICIÁLY?

Další ukázky, které mě vedou k přesvědčení, že se – přinejmenším v novinové a časopisecké přípravě – začíná vytrácet sazečská profese. Možná ji nahrazuje grafik, což zní dokonce vznešeněji, jenomže dlouholeté zkušenosti říkají, že grafik na dílo pohlíží jaksí globálněji, zatímco drobná typografie, jíž se sazeč věnoval, mu uniká. Dochází tak k řadě nepěkností, na které občas poukazuji. Tentokrát jsem vybral iniciálu – tento fenomén se znovuobjevil od dob zavádění fotosazby, když přestalo být (ve strojové písmenkové či řádkové sazbě) výrobně problematické iniciály zhotovovat. – Takže dnes se prostě »naleje« výchozí text (z Wordu) do lámacího programu, podle nějaké šablony či odstavcového stylu se zadá iniciála a jede se dál... Jenomže už nikoho nenapadne, že v případě, kdy je iniciálou samostatné slovo (tedy povětšinou jednopísmenná předložka), je třeba postupovat poněkud jinak. Snazší cestou je předefinování iniciály jako dvoupísmenné – tím druhým písmenem se stává v ukázkách nadbytečná a nepatřičná mezera –, méně snazší, ale typografičtější je pak mezeru vymazat a iniciálovému písmeni dát napravo proložení, které vytvoří dojem mezery. Výsledek by měl vypadat tak, jak jsem se ho pro ukázkou napravo pokusil zrekonstruovat.

Na poukazovaný nedostatek překvapivě zareagovali někteří výrobci lámacích programů – tak např. v InDesign od verze 6 (ze sady CS4) se již nadbytečné mezery za jednoznakovou iniciálou (můžete tam mít třeba čtyři) zanedbávají a iniciála se vyhotoví správně. Tvůrci programu tím poněkud vzali vítr z plachet typografickým neumětelům.

Co se týká iniciál, bývají s nimi spojené ještě dva problémy. Prvním je česká specialita, písmeno »ch«. Je snad nemožné se dopátrat nějaké autority, která by jednoznačně stanovila, zdali mají být za iniciálu použity oba znaky (tedy CH), anebo jen první (Ch). Hledáním výskytů v klasických českých knihách jsem došel k závěru, že správně je pouze velké C. Bohužel, i v jazykovědných příručkách se k problematice »ch« neříká ani tolik, zdali třeba v rejstřících má být »CH«, anebo »Ch«. I zde je třeba nahlížet do řady publikací a dedukovat; i v tomto případě mi vyšlo »Ch«. Koneckonců, zkuste si běžným psacím písmem, ručně, napsat jakoby na začátku věty slovo »Chodit« – vidíte, že nenapíšete »CHodit«? Takže »velké« »ch« je prostě jediné: Ch.

Druhý problém je, pokud se před iniciálovým písmenem nachází interpunkční znak, povětšinou uvozovka. Samozřejmě je nepřipustné vysadit jako jednopísmennou iniciálu právě jen uvozovku. Není možné ani vytvořit iniciálu dvoupísmennou, tedy uvozovku + písmeno; už jenom proto, že by to bylo proti jednotnosti (ostatní iniciály – dokonce včetně »ch«, jak jsme si zrovna osvětlili – jsou důsledně jednoznakové). Nadto by také párová interpunkce – nejen uvozovky, ale také závorky – měla mít oba znaky stejně velké i ze stejného písmového řezu.

Vlize hrál Láda, jak byl familiérně nazýván, pouze v pražské Dukle. Velký zájem o něj měla Bohemka, ale připravit klub z Julisky

lize hrál Láda, jak byl familiérně nazýván, pouze v pražské Dukle. Velký zájem o něj měla Bohemka, ale připravit klub z Julisky

Chrudoš a Štáhlav ... sum sitiisti dolo veris idipsam is abore planiet maximusdae pedit, tes eatemperem. Et vercienset, si in re sinvere, que nullorum que at. Adit officim quam re v... ..

Bylí jsme před Rakouskem, budeme i po něm! Tento známý výrok Františka Palackého... sum sitiisti dolo veris idipsam is abore planiet maximusdae pedit, tes eatemperem. Et vercienset, si in re sinvere, ...

Krematorium zvířat v Brně najdete na www.krematoriumzvirat.cz

Není kult jako kult

Vdnešní době existuje přes 400 druhů domácích psů. Jejich ochočování se datuje do neolitu, doby před 15 000 lety. V řadě civilizací byl pes uctíván jako skutečně náboženský či magický symbol.

V starověké Číně i Japonsku hráli v dřívějších dobách psi důležitou roli v náboženství i mytologii. Peruánský naháč byl chován už před 3 000 lety šlech-

Poje kultu s mi pat hlavně domác ni na r „Čín se mi Caesar

INZERC

PROFIL LADISLAV VÍZEK

Hrdina lidu fotbalového

Když hrál, lidi ho měli rádi. Jako komentátora ho milují taky, především kvůli jeho smyslu pro humor.

Vlize hrál Láda, jak byl familiérně nazýván, pouze v pražské Dukle. Velký zájem o něj měla Bohemka, ale připravit klub z Julisky o hvězdu reprezentace tenkrát prostě nešlo. Škoda. Mnozí fajnšmekři dodnes soudí, že teprve bič trenéra Pospíchala by z primadony Vízka udělal bojující hvězdu.

Do reprezentace vstupoval Vízek se zpožděním. Výkonnost by na to už měl, ale na jeho pravém křídle hrál o pět let starší Marián Masný. Oba měli hodně společného: brilantní technici, ale na hřišti

Ladislav Vízek v reprezentačním